

Svenska för lärare I + II - ingår i Lärarlyftet (Uppdragsutbildning) Swedish for Teachers I + II (Contract Education)

30 högskolepoäng

30 credits

Ladokkod: 11SL0U

Version: 1.2

Fastställd av: Utbildningsutskottet 2011-08-23

Gäller från: HT 2011

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Svenska (G2F)

Utbildningsområde: Undervisning

Ämnesgrupp: Svenska/Nordiska Språk

Förkunskapskrav: Lärare som deltar i lärarfortbildningen enligt Förordningen (2007:222) om statsbidrag för fortbildning av lärare. Se Skolverkets webbplats <http://www.skolverket.se/fortbildning>

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Innehåll

Kursens övergripande syfte är att belysa språksynen i Lgr 11, där studenterna genom fördjupade ämneskunskaper samt didaktiska kunskaper i ämnet svenska utvecklar förmåga att skapa språklig verksamhet/undervisning med tonvikt på måluppfyllelse. Vidare får studenten insikt i olika teorier kring läsprocessen med fokus på fonologisk medvetenhet, avkodning, flyt i läsningen, läsförståelse samt läsintresse. Olika läsmetoder ingår också i kursen. Vidare fördjupas studenternas insikt i lässtrategier och läsutveckling med särskilt fokus på läsförståelse och hur lärare explicit undervisar för att ge elever tillgång till olika lässtrategier samt textörlig förmåga. Teorier kring skönlitteraturens betydelse för språkutveckling samt det vidgade textbegreppet diskuteras och synliggörs. Barnbokens och ungdomsbokens framväxt utifrån ett historiskt såväl som ett berättartekniskt perspektiv belyses i kursen. Vidare kommer det svenska språkssystemet att behandlas utifrån ett funktionellt perspektiv, där också andraspråksinlärninng uppmärksammas.

Genrekunskap och vad som är utmärkande för beskrivande, berättande, analyserande samt instruerande texter är ett av kursens innehållsområden. Vidare produceras och analyseras olika genrer och texttyper med betoning på hur genrepagogik kan stödja elevers läs- och skrivutveckling. Skrivprocessens olika moment fördjupas teoretiskt och praktiskt. I kursen får studenten verktyg för att skapa goda lärandemiljöer för alla. Särskilt belyses och diskuteras ett interkulturellt förhållningssätt. I kursen synliggörs och diskuteras skilda sätt att se på bedömning, utvärdering samt betygsättning av elevers kunskaper i ämnet svenska samt svenska som andraspråk med koppling till rådande kunskapssyn och forskning. Olika bedömningsverktyg diskuteras och granskas. Barns/elevers digitala kompetens och hur denna nyttjas i skolan med fokus på språkanvändning kommer att vara inslag i kursen, där även studentens digitala kompetens, genom praktiskt användande berikas. Studenten ska använda sig av ett webbaserat kommunikationsverktyg.

Mål

Efter kursen ska studenten/läraren kunna:

- diskutera och kritiskt granska kunskapssynen i kursplanen i svenska samt svenska som andraspråk (Lgr 11) och utifrån denna didaktiskt planera undervisning med fokus på elevers måluppfyllelse
- redogöra för läsprocessen och anpassa läsmetoder utefter elevers olika behov och utveckling
- redogöra för olika lässtrategier som ett sätt att utveckla goda läsare
- redogöra för läsförståelsens olika nivåer och bedöma elevers läsförståelse samt didaktiskt reflektera över fortsatt läsundervisning med fokus på måluppfyllelse och progression
- redogöra för i kursen förekommande genrer och omsätta dessa i didaktisk planering med koppling till genreundervisning samt till ämnesdidaktisk forskning
- planera och genomföra skrivprocessens olika delar
- redogöra för boksamtalens betydelse för det lästa samt genomföra boksamtal i den egna verksamheten

- redogöra för hur val av innehåll och arbetsmetod kan underlätta lärande för alla barn oavsett klass, kön och etnicitet
- planera språkutvecklande undervisning utifrån skönlitteratur
- problematisera aktuell forskning kring bedömning och utvärdering av elevers kunskaper
- redogöra för den moderna barn- och ungdomsbokens framväxt samt diskutera nämnd litteratur utifrån ett berättartekniskt och ideologiskt perspektiv
- beskriva hur det svenska språksystemet är uppbyggt och fungerar, såväl fonologiskt, morfologiskt, syntaktiskt, semantiskt och grammatiskt som pragmatiskt
- behärska och didaktiskt tillämpa för undervisningen i svenska samt svenska som andraspråk relevanta grammatiska begrepp
- redogöra för hur digital kompetens och digitala medier kan användas didaktiskt med fokus på språkutveckling

Undervisningsformer

Kursen kommer att ges som högskoleförlagd kurs varvat med distansundervisning med hjälp av virtuell mötesplats av e webbaserad lärplattform (PingPong), för information och dialog bland annat med fokus på ökad användning av IKT i undervisningen.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

Litteraturseminarier, muntliga och skriftliga redovisningar såväl enskilt som i grupp.

Student har rätt att genomgå maximalt fem (5) examinationstillfällen på den kursplan som studenten är antagen till. Varje examination ska erbjudas vid minst tre tillfällen inom loppet av ett år. Vid ny kursplan kommer ytterligare tre examinationstillfällen att erbjudas under en övergångsperiod om ett år från och med att ny kursplan tillämpas.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Under kursens gång diskuteras kursens upplägg och litteratur. Vid slutet av kursen sker en enskild, skriftlig utvärdering.

Resultatet av utvärderingarna presenteras

i en kursrapport och återkopplas till studenterna via kursens konferenssystem. Utvärderingen ligger till grund för planeringen nästa gång kursen ges.

Övrigt

Kursen ges som uppdrag och ingår i Lärarlyftet. Deltagarna behöver under kursen tillgång till verksamhet i grundskolan eftersom kursinnehåll och examinationer relateras till den egna undervisningen.

Kursen kommer att ges tisdagar och torsdagar. Antal Campusträffar: upp till maximalt 15 träffar under en termin (maximalt 30 träffar under två terminer).

Kursen vänder sig till lärare i åk 4-6.

Bilaga: Litteraturlista för Svenska för lärare I + II - ingår i Lärarlyftet (Uppdragsutbildning) (11SL0U)

Boglund, Ann & Nordenstam, Anna (2010). *Från fabler till manga: litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barn- och ungdomslitteratur*. 1. uppl. Malmö: Gleerups. (422 s.)

Bolander, Maria (2005). *Funktionell svensk grammatik*. 2. uppl. Stockholm: Liber. (236 s.)

Bolander, Maria (2005). *Funktionell svensk grammatik. Övningsbok*. 2. uppl. Stockholm: Liber. (75 s.)

Bylock, Maj (1983). *Solstenen*. Stockholm: Rabén & Sjögren. (137 s.)

Chambers, Aidan (1993). *Tell me: children, reading and talk*. England: Thimble Press. (170 s.)

Fridolfsson, Inger (2008). *Grunderna i läs och skrivinlärning*. Lund: Studentlitteratur. (274 s.)

Garme, Birgitta (2010). *Elever skriver: om skrivande, skrivundervisning och elevers texter*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur. (200 s.)

Hägerfeldt, Gun (red.) (2011). *Greppa språket: ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet*. Stockholm: Skolverket. (147 s.)

Johansson, Britt & Sandell Ring, Anniqa (2010). *Låt språket bära: genrep pedagogik i praktiken*. 1. uppl. Stockholm: Hallgren & Fallgren. (287 s.)

Langer, Judith A. (2005). *Litterära föreställningsvärldar: litteraturundervisning och litterär förståelse*. Göteborg: Daidalos. (190 s.)

Lindström, Lars, Lindberg, Viveca & Pettersson, Astrid (red.) (2011). *Pedagogisk bedömning: att dokumentera, bedöma och utveckla kunskap*. 2., uppdaterade uppl. Stockholm: Stockholms univ. förl. (270 s.)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011). Stockholm: Skolverket. Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2575> (279 s.)

Lökensgard Hoel, Torlaug (2000). *Skriva och samtala Lärande genom responsgrupper*. Lund: Studentlitteratur. (256 s.)

Myndigheten för Skolutveckling (2008). *Nya Språket Lyfter! Diagnosmaterial i svenska och svenska som andraspråk för grundskolan årskurs 1-5*. (83 s.)

Westlund, Barbro (2009). *Att undervisa i läsförståelse: lässtrategier och studieteknik för de första skolåren*. 1. utg. Stockholm: Natur & kultur. (352 s.)

Åkerlund, Dan (2008). *Publicistiska arbetssätt i skolan: webbtidningar, wiki, bloggar, webbsite och poddradio*. Lund: Studentlitteratur. (230 s.)

Tillkommer kopierat material (ca 50 s.)